



**PREZES
URZĘDU OCHRONY**

Konkurencji i Konsumentów

Delegatura w Lublinie

20-079 Lublin, ul. Dolna 3-go Maja 5
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26

E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 13 czerwca 2007r.

RLU –61-21/07/MW

DECYZJA RLU – 23/07

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080, zm. Dz.U. 2006 Nr 157, poz. 1119, Dz.U. Nr 170 poz. 1217, Nr 249 poz. 1834) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. nr 18 poz.172 ze zm.) w związku z treścią art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Przedsiębiorstwu Komunalnemu „P” Sp. z o.o. w Ś.

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 244 poz.2080, zm. Dz.U. 2006 nr 15, poz.1119, Dz.U. nr 170, poz. 1217) ,

- bezprawne działania Przedsiębiorstwa Komunalnego „P” Sp. z o.o. w Ś., ul. Konopnickiej 3, polegające na zamieszczeniu w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorze „Umowy o odprowadzanie ścieków”, „Umowy o dostawę wody” oraz ”Umowę o dostawę wody i odprowadzanie ścieków” postanowień wzorca

umowy o treści: „Spory wynikłe z niniejszej umowy, rozstrzygane będą przez Sąd Powszechny w Lublinie”, które to postanowienie zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC

i nakazuje się zaniechania jej stosowania.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: Prezes Urzędu) w dniu 09 marca 2007r. wszczął postępowanie administracyjne przeciwko Przedsiębiorstwu Komunalnemu „P” Sp. z o.o. w Ś., ul. Konopnickiej 3, (zwanej dalej: P), zarzucając w/w przedsiębiorcy stosowanie praktyki polegającej na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie w obrocie z konsumentami we wzorach „Umowy o odprowadzanie ścieków”, „Umowy o dostawę wody” oraz „Umowę o dostawę wody i odprowadzanie ścieków” postanowienia wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC tj. praktyki opisanej art. 23 a ust.1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej dalej: ustawą o ochronie (...)).

Prezes Urzędu zakwestionował zapis wzorca umownego o treści: „Spory wynikłe z niniejszej umowy, rozstrzygane będą przez Sąd Powszechny w Lublinie”, twierdząc, że jest on tożsamy z klauzulą wielokrotnie zakazaną i wpisaną do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, między innymi wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 listopada 2005r. sygn. akt. XVII AmC 91/04, nr wpisu 664 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 kwietnia 2006r. sygn. akt. XVII AmC 107/04, nr wpisu 784.

P. pismem dnia 19.03.2007r. ustosunkował się do przedstawionych zarzutów twierdząc, że w jego ocenie kwestionowane postanowienie nie może być traktowane jako niedozwolone. P. wyjaśnił, że zapis został powielony z wcześniejszych umów, gdy jedynym właściwym miejscowo sądem dla mieszkańców Ś. były sądy w Lublinie. Obecnie, gdy w Ś. został utworzony XVI Zamiejscowy Wydział Grodzki Sądu Rejonowego w Lublinie sprawy mieszkańców Ś. i okolic, do wartości przedmiotu sporu 10 000 zł są rozstrzygane przez Wydział Lubelskiego Sądu Rejonowego w Ś. zgodnie z art.13 §2 pkt.5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98 poz. 1070) w zw. z art. 505 1 pkt.1 k.p.c. Tym samym w myśl powołanych przepisów, gdy sprawa dotyczy roszczenia wynikającego z umów a wartość przedmiotu sporu przekracza 10 000 zł właściwym Sądem dla stron umowy i tak będzie właściwy rzeczowo Sąd powszechny w Lublinie. Przedsiębiorca zadeklarował zmianę zapisu wzorca umowy na zapis o treści : „ Spory wynikłe z niniejszej umowy rozstrzygane będą przez właściwe rzeczowo sądy powszechne”. Kolejnym pismem z dnia 16 kwietnia 2007r. P. wyjaśnił, że nowo zawierane umowy z Odbiorcami zawierają treść już po dokonanych zmianach. Natomiast umowy już zawarte P. zamierza zmienić do końca II kwartału br przez dostarczanie przez pracowników lub wysłanie pocztą. Nadto Pegieer wystąpił do Burmistrza Miasta i do Rady Miasta Ś. z wnioskiem o wprowadzenie zmian w Regulaminie dla zbiorowego

zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wynikających z realizacji zaleceń zawartych w Postanowieniu z dnia 9 marca 2007r.

P. pismem z dnia 24.04.2007 r. został poinformowany o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

Przedsiębiorstwo Komunalne „P” Sp. z o.o. w Ś. jest wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000124113. W zakresie jego działalności leży szeroko pojęta działalność związana ze świadczeniem usług komunalnych, w tym pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody, gospodarka ściekami oraz wywóz i unieszkodliwianie odpadów.

Przedsiębiorca w zakresie świadczenia usług dostawy wody i odprowadzania ścieków działa na obszarze Gminy Miejskiej Ś. Uchwałą Rady Miasta Ś. z dnia 26 stycznia 2006 r. nr XXXVII/284/2006 zatwierdzony został Regulamin Dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez przedsiębiorstwa wodociągowe na obszarze Gminy Miejskiej Ś. W zakresie uregulowanym w wyżej powołanym Regulaminie Przedsiębiorca związany jest jego treścią.

Stosunki cywilnoprawne w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków – zarówno z osobami fizycznymi jak i innymi przedsiębiorcami regulują: „Umowy o dostawę wody”, „Umowy o odprowadzanie ścieków”, „Umowy o dostawę wody i o odprowadzanie ścieków”. P. zawiera w/w umowy w oparciu o opracowane przez siebie wzorce umowne, które przedstawia swoim kontrahentom do akceptacji i podpisania.

Prezes Urzędu zaważył, co następuje:

Przedsiębiorstwu Komunalnemu „P” Sp. z o.o. w Ś. postawiony został zarzut stosowania praktyki, polegającej na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie w obrocie z konsumentami we wzorach „Umowy o dostawę wody”, „Umowy o odprowadzanie ścieków”, „Umowy o dostawę wody i o odprowadzanie ścieków” postanowień wzorca umownego, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC tj. praktyki opisanej art. 23 a ust.2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania dowodowego z dniem 21 kwietnia 2007r. uchylona została ustawa z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji konsumentów, na podstawie której wszczęto w/w postępowanie administracyjne. Miejsce jej zastąpiła ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U Nr 50 poz. 331). Przepisy przejściowe w art. 131 nowej ustawy stanowią, że do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów i nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Stąd, dla oceny stanu faktycznego w niniejszej sprawie bezpośrednie zastosowanie ma art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, stanowiący materialnoprawną podstawę prowadzonego postępowania.

Treść art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.2005 Nr 244 poz. 2080 z późn. zm.) wskazuje, że jej przepisy

mają zastosowanie wyłącznie do ochrony przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Zatem warunkiem koniecznym do uruchomienia interesów określonych w ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jego przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego lub też naruszają ten interes.

W związku z zarzutem postawionym P., stwierdzić należy, że wzorce umowne przez niego stosowane mają zastosowanie przy zawieraniu umów z kontrahentami, w tym z konsumentami. Dotyczą one zatem obecnych i wszystkich potencjalnych kontrahentów, co oznacza, że wzorce umowne mogą mieć zastosowanie do nieokreślonego z góry kręgu adresatów. Zatem, postępowanie niniejsze prowadzone było w interesie publicznym.

Art.23 a ust.1 ustawy stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawnie działanie przedsiębiorcy. Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu Postępowania Cywilnego, naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji, godzące w zbiorowe interesy konsumentów (ust.2). Ust. 2 tego przepisu wylicza określone co do nazwy czyny, stanowiące przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przy czym katalog ten nie jest zamknięty.

Pomiędzy ust. 1 i 2 art. 23 a ustawy o ochronie (...) istnieje ścisły związek polegający na tym, że ust. 2 uszczegóławia niektóre przypadki naruszania interesu konsumenta, co nie oznacza wcale, że dla stwierdzenia niedozwolonej praktyki wystarczy spełnienie hipotezy tego przepisu. Przesłanki praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zawarte są bowiem w ust.1 i każdorazowo muszą zaistnieć. Skoro tak, to w analizowanym stanie faktycznym, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów można uznać tylko takiego rodzaju zachowanie, które wyczerpuje również znamiona określone w ust. 1 art. 23 a ustawy o ochronie (...) tj.:

- niedozwoloną praktykę stosuje przedsiębiorca – w rozumieniu art. 4 pkt.1 ustawy o ochronie (...);
- działania przedsiębiorcy są bezprawne.
- praktyka godzi w zbiorowe interesy konsumentów,

Art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie (...) stanowi, że przez „przedsiębiorcę” rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999r Prawo działalności gospodarczej (Dz.U.1999 Nr 101 poz.1178 ze zm.) a także m.in: osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2004r.Nr 173 , poz.1808) ustawa z dnia 19 listopada 1999r. Prawo działalności gospodarczej straciła moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2004r. Nr 173 , poz. 1807 ze zm.). z kolei przepis

art. 86 tej ustawy stanowi, że ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o przepisach ustawy z dnia 19 listopada 1999r. – Prawo działalności gospodarczej, należy przez to rozumieć właściwe przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorca w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawa i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną.

Działalność P. w zakresie objętym niniejszym postępowaniem polega na prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków z jednoczesnym zapewnieniem sobie zysku z tego tytułu.

Z uwagi na powyższe, dokonując analizy celu i rodzaju prowadzonej działalności uznać należy, że P. posiada status przedsiębiorcy w sensie *stricto*, to znaczy jest przedsiębiorcą do którego wprost stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie *porządek prawny* obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określonych jako *zasady współżycia społecznego*.

Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy czyn sprawcy był zgodny czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są:

- normy prawa powszechnie obowiązującego – jako reguły postępowania wyznaczone przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego, w szczególności prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego, ustaw i aktów prawnych regulujących poszczególne dziedziny gospodarki, itp.,
- nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego (dobre obyczaje) – *Komentarz do Kodeksu Cywilnego Gerard Bieniek Lex Polnica Prima*.

O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego – uzasadnienie do I PKN 267/2001 wyrok Sądu Najwyższego Izba Administracyjna – *Lex Polonica Prima*.

Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie. Okolicznościami tymi są:

- działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy,
- wykonywanie prawa podmiotowego,
- zgoda pokrzywdzonego,
- działanie w obronie uzasadnionego interesu (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989r. IICR 419/89 OSP 1990/11-12 poz.377*).

Z treści art.479⁴² KPC wynika, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w razie uwzględnienia powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w sentencji wyroku przytacza treść postanowienia wzorca uznanych za niedozwolone i zakazuje ich stosowania. Z brzmienia art.479⁴³ KPC wynika również, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵§2 KPC.

Stanowisko Prezesa Urzędu zostało poparte orzecznictwem SOKiK. Z wyroku SOKiK z dnia 25 marca 2004r. – sygn. akt. XVII AmA 51/03 wynika, że wprowadzenie przez przedsiębiorcę do obrotu wzorca umownego zawierającego postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych stanowi przesłankę uznania bezprawności działania tego przedsiębiorcy, o czym stanowi art. 23a ust.1 ustawy. Oznacza to, że bezprawnym jest stosowanie w obrocie z konsumentami postanowień, które zostały wpisane do rejestru, nawet jeżeli postanowienia te stosują przedsiębiorcy nie pozwani w procesie przez SOKiK na podstawie art.479³⁶⁻⁴⁵KPC. Kwestia rozszerzonej prawomocności wyroku SOKiK na podstawie którego dokonany jest wpis postanowienia do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵ KPC została ostatecznie rozstrzygnięta w Uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. w sprawie o sygn. akt. III SZP 3/06. W ślad za tym należy przyjąć, że orzeczenie sądu w danej sprawie ma skutek również wobec osób trzecich, czyli w przypadku, gdy zakazana jest już jedna klauzula jako niezgodna z prawem, a w obrocie gospodarczym w stosunku do konsumentów funkcjonuje zapis o treści analogicznej jak ten w klauzuli zakazanej, celowe jest uznanie, że treść zapisu stosowana wobec konsumentów innych aniżeli ci dotknięci zapisem jest postanowieniem już zakazanym. Stanowi to o bezprawności takiego działania i równocześnie stanowić może praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art.23a ust.2 w postaci stosowania klauzul umownych wpisanych do rejestru klauzul uznanych za niedozwolone. Nie jest przy tym konieczne by treść badanego postanowienia wzorca umowy była literalnie identyczna jak treść postanowienia wpisanego do rejestru, by mogło korzystać z rozszerzonej prawomocności.

Zatem, dla stwierdzenia stosowania praktyki, polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, konieczne jest wykazanie, że stosowane przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego są tożsame z wpisem do rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony dokonany przez Prezesa UOKiK na mocy stosownego orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów .

Prezes Urzędu zakwestionował zapis wzorca umownego o treści: „Spory wynikłe z niniejszej umowy, rozstrzygane będą przez Sąd Powszechny w Lublinie” .

W ocenie Prezesa Urzędu treść zakwestionowanego postanowienia wzorca umownego jest tożsama z zapisem o treści :” Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed sądami dla miasta stołecznego Warszawy” który to zapis na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 maja 2004r. sygn. akt. XVII AmC 35/01 stanowi klauzulę abuzywną i z tego tytułu wpisany został do rejestru o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC w dniu 11 października 2004r. pod nr 148 oraz jest tożsama z zapisem o treści :” Za sąd właściwy do rozpoznania spraw spornych strony uznają Sąd miejscowo właściwy dla Impuls School”, który to zapis na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 grudnia 2004r. sygn. akt. XVII AmC 19/04 stanowi klauzulę abuzywną i z tego tytułu wpisany został do rejestru o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC w dniu 3 sierpnia 2006r. pod nr 388.

Wykazano zatem, że P. stosuje postanowienia wzorca umownego uznanego za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu Postępowania Cywilnego, a zatem, że działanie P. ma charakter bezprawny.

Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy ogółu konsumentów, czyli nieograniczonej liczby podmiotów, których nie da się zidentyfikować. Interes konsumentów jest zjawiskiem o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym.

W ocenie Prezesa Urzędu zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje w sposób jednoznaczny, że działania przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu postanowień wzorca umownego wpisanego do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, wyczerpują przesłanki praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określone w art. 23 a ust. 2 ustawy i w tym zakresie nie podziela on przeciwnej argumentacji przedstawionej przez P..

Prezes Urzędu wykazał, że zapis o treści: „Spory wynikłe z niniejszej umowy, rozstrzygane będą przez Sąd Powszechny w Lublinie” jest tożsamy z treścią postanowienia, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC i uznane za niedozwolone do stosowania w obrocie z konsumentami.

Dokonując oceny, że działanie opisane wyżej narusza zbiorowe interesy konsumentów odnieść się należy do treści przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, określających właściwość miejscową, w tym właściwość ogólną, przemianą i wyłączną.

Wg art. 27 kpc określającego właściwość miejscową ogólną powództwo wytacza się przed sąd I instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, zaś powództwo przeciwko osobie prawnej wytacza się według miejsca jej siedziby- art. 30 kpc.

Zgodnie z treścią art. 34 kpc powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak też odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem.

Przepisy te umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem oznaczonym w tych przepisach. Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron umowy, a jedynie następczy jej wybór w chwili powstania roszczenia wynikającego z umowy.

Art. 46 kpc przewiduje możliwość zawarcia tzw. klauzuli prorogacyjnej. Zgodnie z jej treścią, strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących powstać w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas wyłącznie właściwy. Skuteczność takiej umowy zależy od zgodnego wyrażenia woli stron, poprzez zawarcie stosownej umowy prorogacyjnej, określonej w art. 46 kpc.

Wzorzec umowy stosowany przez P. już z samej istoty wzorca umownego nie może być poczytywany za uzgodniony indywidualnie w myśl art. 46 kpc. Zawiera on bowiem zbiór gotowych i opracowanych przez P. postanowień, na treść których konsument nie miał żadnego potencjalnego ani rzeczywistego wpływu.

Zapis wzorca umownego o kwestionowanej treści wskazuje jako jedyny sąd właściwy do rozpatrywania sporów sąd powszechny w Lublinie.

P. wyjaśnił, że zapis ten jest „zaszłością” z czasów, gdy jedynym sądem właściwym miejscowo dla mieszkańców Ś. były sądy w Lublinie, i z tego względu zapis nie może być traktowany jako niedozwolony. Prezes Urzędu, niezależnie od zmiany stanu faktycznego przejawiającego się w tym, że obecnie utworzono XVI Zamiejscowy Wydział Grodzki Sądu Rejonowego w Lublinie, który ma siedzibę w Ś. i który rozpatruje sprawy mieszkańców Ś. i okolic do wartości przedmiotu sporu 10 000 zł – a więc zakwestionowany zapis ewidentnie nie przystaje do regulacji ustawowych, nie podziela wyżej opisanego poglądu bowiem powództwo wytoczone przez P. przeciwko konsumentowi, zgodnie z przepisami przytoczonymi wyżej, rozpatrywać może sąd w którego okręgu konsument ma miejsce zamieszkania lub też przed sąd miejsca wykonania umowy – określone zgodnie z art. 454 kc.

Jak wynika z powyższego, nie w każdym przypadku sądem właściwym będzie sąd powszechny w Lublinie. Stwierdzić zatem należy, że kwestionowany zapis narusza interes konsumentów, bowiem stosowane przez P. postanowienie utrudnia konsumentom drogę do sądu, poprzez ograniczenie dyspozytywności przepisów określających właściwość miejscową. Zważyć przy tym należy, że ustawodawca nie wyłączył ze stosowania w obrocie z konsumentami właściwości przemiennej a w okolicznościach sprawy możliwość jej zastosowania przez konsumenta została ograniczona.

Wykazano zatem, że kwestionowane postanowienie wzorca umownego narusza interes konsumenta - strony umowy z P..

Skoro wzorzec umowny, w którym znajduje się zakwestionowane postanowienie skierowany jest do z góry nieokreślonej liczby konsumentów, to naruszenie dotyczy również z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony, niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania, a tym samym spełnia warunki zbiorowego interesu konsumentów.

Zatem, spełniona została w okolicznościach sprawy przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Stąd, w opinii Prezesa Urzędu, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje w sposób jednoznaczny, że działania P. w zakresie przedstawionego mu zarzutu wyczerpuje przesłanki praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określone w art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy.

Z uwagi na powyższe sentencja decyzji jest uzasadniona.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od decyzji Prezesa przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie.

Otrzymuje :

1/ Przedsiębiorstwo Komunalne „P” Sp. z o.o.

Konopnickiej 3

Z upoważnienia Prezesa Urzędu

Dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniewska